

Jõulupalvus Sutlepa kabelis.

Algus lk 787

Nuki kehvikutalus ei seisne jõulurõõm kallites kinkides või rikkalikus peolauas, vaid toredas jõulualbumis, mille jõukama talu perenaine on saunikuperele saatnud ja kust üheskoos loetakse härdaid jõulujutte.

Pulga talus tähistatakse jõule esivanemate kommete järgi: maas on öled, laud lookas, mängitakse jõulumänge. Reheahju ees istub aga nn sandikivil vallavaene, kelle pererahvas on jõulude ajal enda juurde kostile võtnud.

Omaaegne heategevus

Enne valla vaestemajade sisseseadmist 1880ndatel aastatel oli taludel kombeks valla vaeseid külakorras enda juurde võtta. Kui valdadesse tekkisid vaestemajad, olid need enamasti üsna trööstitud paigad, mistõttu kõstri või pastori kutse tulla jõulupuule oli sealsetele elanikele kindlasti südantsoojendav, paljuski nagu iga-aastane Oleviste kiri-

ku kodutute jõulupuu tänapäeval. Kuie koolis valmistataksegi jõuluküla ajal sääraseks jõulupuuks.

Aarte talu pererahvas meisterdab jõulukinke, et jagada neid mereeste seltsi jõulupuul lastele, kelle isa on merel kadunuks jäänud. Ametmeeste ühendused olid keskaegsete tsunftide ja vennaskondade sarnaselt omamoodi ametühingud ja kindlustusseltsid, kust

EESTI VABAÕHUMUUSEUM

Pulga talu pererahvas peab hea seisma, et Tahma-Toomast uusaastahommikul nende ukse alt ei leitaks.

sai abi ja nõu nii ametialaselt kui perekondliku häda korral. Ühingu tööd ja abikassasid korraldasid selle liikmed ise.

1930ndate ülemaailmne majanduskriis mõjutas ka Eestit, kus paljud pered töötuse pärast kannatasid. "Ühisabi" oli algatus, mis mitmete aktsioonide abil aitas puudustkannatajaid peresid. Enne jõule toimus linnades suur kogusmiskampaania "Kuldsüdame korjandus", mille käigus koguti vaestele peredele riideid, jalanõusid ja muud majapidamiskraami. Ühingud kogusid lisaks korjandustele raha ka heategevusmüükide, peoõhtute ja loteriide korraldamisega, nagu saab näha Härjapea talus ja Lau külalpoes. Vaesematele olid suureks abiks ka küttepuud, nii nagu neid Sepa talus abivajajatele varutakse.

Jõulumeeleolu ja -melu

Muuseumis ringi uitamise järel võib teha väikese puhkepausi Kolu kõrtsis, kus saab nautida nii mõnusat soojust kui pühaderogasid.

Sutlepa kabelis võib nädalavahehetusel kuulata ilusaid jõulukontserte kooride esituses ja pühapäeval osa saada õpetaja Toomas Pauli jõulupalvusest. Tragid hobused viivad soovijaid saanisõidule.

Jõuluküla ootab külla kõiki, kel soov aeg veidi maha võtta ja ringi uidata talvistel külateedel, astuda sisse ühe ja teise pererahva juurde ning kuulata nende lugusid. Loomulikult ei puudu kusagilt ka jõulumeeleolu, olgu see siis saunikupere küünal aknal või uhkelt ehitud jõulupuu jõuka talu saalitoas.

Jõuluaeg tuletab meelde, et pühade puhul ei ole oluline mitte väline kuld ja kard, vaid sisemised väärtused, aeg pere ja lähedastega ning miks mitte ka väike, kuid väärtuslik heategu.

VIVIAN SIIRMAN

Eesti Vabaõhumuuseumi üritusjuht

EESTI VABAÕHUMUUSEUM

Ajal on lugu

JÕULUKÜLA Ühised jõulud

13.–15. detsembril Eesti Vabaõhumuuseumis

Rõõm ühistegevusest ja jagamisest, jõululood kaugematest aegadest, jõululaat, kontserdid ja palju muud! Tasuta bussid Viru hotelli eest. Lisainfo: www.evm.ee